

СТАНОВИЩЕ

на дисертация на тема: „Стратегии на образователен театър за развитие на взаимоотношенията в училищния клас (начална училищна възраст)”, разработена от **Мария Николаева Николова** за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” по професионалното направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика - Образователен театър)

Мария Николова е зачислена в докторантура (редовна форма на обучение) през 01.02.2010 г. Отчислена е в законно установения срок с право на защита.

Докторантката работи като координатор на театрално образователни проекти към „Образователен театър“ от 2008 и 2013 г. От 2013 г. до момента продължава професионалната си дейност в Театър „Забавна наука” .

Интересите на Мария Николова към изследователска дейност се формираха постепенно и се фокусираха около реакциите на многобройната публика от ученици на образователно- театралния модел, в които включвахме учениците от началното училище. Тя се вълнуваше от това, което се случва на децата не само по повод на образователното съдържание и неговото преподаване с посредничеството на този специално конструиран драма модел на обучение, но и от взаимоотношенията между децата, особено в моментите, които те ставаха активни участници в интерактивните форми предлагани от театъра. Наблюденията й регистрираха явления, върху който си заслужава да се съсредоточи специално педагогически структурирано влияние, а именно: дефицити на партниране, толерантност, съучастие, загриженост у децата едно към друго.

Според нея драма моделът на образователен театър освен обучителен ресурс може да развие потенциала си и по отношение на подобряване на определени характеристики на взаимоотношенията между учениците. Така се родиха идеите за създаване, експериментиране и постепенно усъвършенстване на стратегии, които да обогатяват социално-педагогическата работа в партньорство с учителите. Мария работи с около 200 учители годишно, но включи в изследването си само 52 от тях, които приеха да се заемат с дългосрочно и целенасочено наблюдение по предложените от нея стратегии и да регистрират всички промени, които настъпват в класовете, в които преподават като класни ръководители, учители по специални предмети и възпитатели. Така тя посредством едно много сериозно, колегиално сътрудничество стартира своята научно-изследователска дейност за формиране на нов тип взаимодействия между учениците, основани на позитивните нагласи за приемането, подкрепата, толерантността и партнирането. Селекционира няколко от представленията като изследователска територия, създаде оригинални и изключително добре структурирани стратегии, които се базират на участието на децата и последващи дейности, които постепенно, деликатно и педагогически обосновано да ги научат да приемат собственото си участие и участието на другите като ценно, значимо и даващо нови възможности на всички. Тази задача се зареждаше всеки път с нови предизвикателства за Мария и целия екип, който тя ръководеше по нейното осъществяване. Децата са изобретателни на нови реакции, които да прикриват тенденциозно конфликтно поведение не само по време на участието си, но и в последващите аналитични и саморефлекторни дейности предвидени в стратегиите. Мария преминаваше от съмнения в оптимистични периоди, но постепенно навлезе в състоянието на младия учен, който се превръща в реалистично настроен изследовател приемащ, че набелязаните цели не се постигат като с магическа пръчка в един миг, а тяхното приближаване е

постепенен процес, преминаващ през различни препятствия, повечето от които не могат да бъдат предвидени и планирани. В хода на работата си тя усъвършенстваше стратегиите, които предварително създаде, обогатяваше изследователския си инструментариум, преживявайки го лично, и достигна до аналитичния етап, който ѝ даде основания да представи докторантурата си като завършен труд. Изводите, до които достигна в резултат на научната си дейност, са формирани и посредством увереността, която ѝ вдъхнаха непосредствените наблюдения на учителите и актьорите, които с голямо вдъхновение се включваха във всеки от научноизследователските периоди.

Мога да уверя всички от комисията, че трудът ѝ е оригинален, теоретично представителен, доколкото в тези области работят определен брой учени и творци, завършен като практика, която успешно може да бъде прилагана в училище, защото очертава едно наситено с изпълними, педагогически осмислени и значими за децата и учителите дейности, които ефективно водят към цели, които подобряват взаимоотношенията в класната стая и в един дългосрочен човешки смисъл. Това са добронамерените, приятелски отношения, които помагат на учениците да ценят собствената си личност и личността на своите съученици.

Предлагам работата да бъде приета и комисията да гласува положително за присъждане на докторска степен на Мария Николаева Николова заради приноса ѝ към педагогическата теория и практика с направеното изследване и представянето на образователен театър като сцена за нови взаимодействия между децата, които подпомагат тяхното развитие като личности.

Становището е изготвено от: доц. д-р Радка Емилова Василева